

LABURPEN EXEKUTIBOA

GARAPEN JASANGARRIRAKO 2030erako STRATEGIA (BERRIKUSIA)

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE DERECHOS SOCIALES, CONSUMO
Y AGENDA 2030

DIRECCIÓN GENERAL
DE AGENDA 2030

AGENDA
2030

Aldatu:

© Gizarte Eskubide, Kontsumo eta Agenda 2030 Ministerioa

Idazkaritza Nagusi Teknikoa

<https://cpage.mpr.gob.es/>

NIPO: 233-26-007-0

Edizio data: 2026ko otsaila

Diseinua eta maketazioa: Best Relations S.L.

01. SARRERA

Garapen Iraunkorrerako 2030 Agendak, 2015eko irailaren 25ean 193 herrialdek onartutakoak, pobrezia desagerrarazteko, planeta babesteko eta oparotasuna bermatzeko nazioarteko komunitatearen ibilbide-orririk handinahiena ezartzen du. 17 Garapen Jasangarrirako Helbururen (GJH) inguruan osatuta dago, 169 helburu eta 231 adierazle global ditu, eta Nazio Batuen alde aurreko ahaleginak berreskuratu eta zabaltzen ditu, hala nola Milurteko Garapen Helburuak, iraunkortasunerako esparru integral gisa sendotuz.

Helburutik bost urtera, aurrerapen globala ez da nahikoa: GJHen % 35ek baino ez ditu aurrerapen argiak, erdiek hobekuntza mugatuak dituzte eta % 18k atzera egin dute, "garapenaren larrialdi globala" osatuz. Egoera horren aurrean, Nazio Batuek sei trantsizio estrategiko bizkortzea proposatzen dute: elikadura-sistemak, energia, digitalizazioa, hezkuntza, enplegua eta ekintza klimatikoa.

Europar Batasunak, berriz, 2023an berretsi zuen 2030 Agendarekiko konpromisoa, bere borondatezko lehen berrikuspena aurkeztuz. 2025eko Garapen Jasangarriari buruzko Europako Txostenaren arabera, EB da 2030eko helbururantz egiten ari den aurrerapen globalaren liderra, energia garbiak eta teknologia digitalak bultzatzeari, inflazioaren eta tentsio geopolitikoaren ondorioak arintzeko neurri sozialak hartzeari edo GJH diplomazia indartzeari lehentasuna emanez. Gobernantza edo klima-politika bezalako eremuetan Estatuen arteko desorekak egon arren, EBk partekatutako erronken aurrean hurbilketa komun baten aldeko apustua egiten du, inor atzean ez uzteko helburuarekin. Esparru horretan, garrantzi berezia du Garapen Iraunkorrerako 2030 Agenda Lantaldearen lanak. Lantalde horrek Kontseiluaren jarrera bateratuak lantzen ditu, eta Batasunaren ekintza koordinatua sustatzen du nazioartean.

Bestalde, Espainiak 2030 Agendarekiko konpromisoa indartu du, munduko indizean duen posizioa hobetuz, 2016ko 30. postutik 2025eko 14. postura, eta 11 GJHtan aurrerapenak lortuz, genero-berdintasunean erabat betez. Hala ere, elikagaien segurtasunaren, klima-ekintzaren, biodibertsitatearen babesaren eta kohesio sozialaren arloetan erronka esanguratsuak daude oraindik.

2021eko Garapen Jasangarrirako Estrategia (EDS 2021) gure herrialdean onartu zen, tokiko, nazio, eskualde eta udal testuinguruetara 17 Garapen Jasangarrirako Helburuak egokitzeko lehen marko integral gisa. Estrategia honek pobrezia desagerraraztea, klima-larrialdiari aurre egitea, genero-arrakala itxiak, enplegu duina bermatzea eta landa-eremuak berpiztea, besteak beste, helburu dituzten zortzi erronka nazional definitu zituen. Hura onartzeak gobernantza-sistema indartu bat sendotzea ekarri zuen, erakundearen arteko koordinaziorako eta sektore anitzeko partaidetzarako mekanismoekin, eta etengabeko egokitzapen- eta jarraipen-prozesu bati hasiera eman zion, urteko txostenen eta Nazio Batuen aurrean egindako Borondatezko Azterketa Nazionalen bidez.

2030 Agenda onartu eta hamar urtera, krisi-egoera anitzak nazioarteko konpromisoa berresteko eta 2030 Agenda plan nazionalaren berrikuspenean kokatzeko beharra nabarmentzen du. Hori dela eta, 2021ean Garapen Jasangarrirako Estrategia onartu zenetik, COVID-19aren ondoren, nazioartean, nazioan eta tokian-tokian elkarri lotutako krisi-aniztasunaren ondorio desberdinek hainbat gogoeta eragin dituzte 2030 Agendari lotutako neurriak gero eta agertoki lurrunkorrago batera egokitzeko moduari buruz. Tentsio sozial eta politikoak, ekonomiaren birkonfigurazioa edo larrialdi klimatikoak eragindako krisi ekosoziala erantzun koordinatuak behar dituzten fenomenoak dira, inor atzean utziko ez duen etorkizun iraunkorra ziurtatzeko.

Horrela, 2025eko Garapen Jasangarriaren Estrategia honek erronka horiei erantzuten die ikuspegi integral baten bidez, ongizate-estatuaren sendotzea bermatzen duten politikak, ekonomia zirkularraren sustapena, lurralde kohesioa bermatzea eta komunitatean bizitza libre eta berdintasunezkoak bultzatzen dituzten politikak artikulatuz.

02. KONTZENTRAZIOA LAU ARDATZ BERRITAN

2025eko Garapen Jasangarrirako Estrategiak esparru estrategikoaren berrikuspena eta kontzentrazioa dakar: 2021ean herrialdeko zortzi erronka izatetik lau ardatz nagusi izatera, gobernantzaren eta politiken koherentziaren zeharkako dimentsioari eutsiz. Helburua da trantsizio ekologiko eta digitalen erantzunak integratzea, ongizate-estatu indartzea, lurralde-kohesioa bermatzea eta klima-egokitzapena aurreratzea, eskubideen eta parte-hartzearen ikuspegiarekin.

Herrialde Erronka gisa, lehentasun estrategiko berriak:

- 1. Pobrezia eta desberdintasuna amaitzeko ongizate-estatu sendo eta unibertsala:** osasun-zerbitzuak (osasun mentala barne), hezkuntza (trebetasun digitalak eta prestakuntza profesionala), pentsioak eta gizarte-zerbitzuak indartzea; etxebizitza eskuragarriaren sustapena ongizatearen zutabe gisa; eta eredia eusteko politika fiskal bidezko eta berde bat.
- 2. Ongizatea eta gizarte-, lan- eta ingurumen-justizia sortzen dituen ekonomia zirkular sistema bat:** deskarbonizazioa, berriztagarriak, ekonomia zirkularra, enpresen ardurazko jokabidea eta kalitatezko enplegua; XXI. mendeko lan-estándarrak eta trantsizio berde eta digital bidezko bat.
- 3. Lurraldearen egituraketa jasangarria kohesio soziala hobetzeko eta klima-larrialdiari aurre egiteko:** hiri-landaren integrazioa, lehorte eta uholdeetarako egokitzapena, eta Espainiako Hiri Agenda mugikortasunerako, espazio publikorako, turismo jasangarrirako, kohesio sozialerako eta etxebizitzarako.
- 4. Komunitatean bizitza libre eta berdinen aldeko ekintza:** giza eskubideen zentraltasuna, diskriminazio mota guztien aurkako borroka (interseksionala barne), herritartasun aktiboaren sustapena eta kultura bizitza osoko baldintza gisa aitortzea.

Esparru berri horrek Espainiaren ekintza nazioarteko eta Europako lehentasunekin lerrokatzen du, eragile publikoak, pribatuak eta sozialak mobilizatzen ditu, eta baliabideak emaitza neurgarrietara bideratzen ditu. Maila anitzeko gobernantza, ebidentzia zientifikoa eta finantzaketa jasangarria uztartzea erabakigarria izango da GJHen lorpena bizkortzeko, inor atzean geratuko ez dela bermatuz.

Horrela, EDS 2025en testua bost bloketan egituratzen da, ikuspegi integrala, koherentea eta emaitzetara bideratua islatzen dutenak, 2030 Agendaren ezarpena bizkortzeko Espainian:

- 1. Sarrera: 2030 Agendaren nazioarteko, Europako eta Espainiako testuingurua.** Atal honek EDS mundu-mailako testuinguruan kokatzen du, nazioarteko aurrerapen eta erronkak nabarmentzen ditu, Europako Batasunaren lidergoa azpimarratzen du, eta 2021eko EDS onartu zenetik nazio-mailako konpromisoaren bilakaera aztertzen du.
- 2. Garapen Iraunkorrerako Estrategia.** Herrialdeko lau erronka berriak definitzen ditu, hasierako zortzi erronkak ordezkatu eta kontzentratzen dituztenak, eta erronka bakoitzaren helburu zehatzak garatzen ditu:
 - **Herrialde Erronka Berria 1:** Pobrezia eta desberdintasuna amaitzeko ongizate-estatu sendo eta unibertsala.

- **Herrialde Erronka Berria 2:** Ongizatea eta gizarte-, lan- eta ingurumen-justizia sortzen dituen ekonomia zirkularraren sistema.
- **Herrialde Erronka Berria 3:** Lurraldearen egituraketa jasangarria kohesio soziala hobetzeko eta klima- eta ingurumen-larrialdiari aurre egiteko.
- **Herrialde Erronka Berria 4:** Komunitatean bizitza libre eta berdinenak.
- Bloke horrek, gainera, Garapen Jasangarriko Politiken Koherentziarako Sistema Integrala (PZP) jasotzen du, politika publiko guztiak GJHekin zeharka lerrokatzea bermatzen duena.

Atal horietako bakoitzak honako hauek biltzen ditu: gai bakoitzaren diagnostikoa, grafikoak, azken aldietako bilakaera, 2030 GIH berriaren helburu kuantifikagarriak eta adierazleak, egindako neurri kualitatiboak (estrategiak, legeak, errege-dekretuak eta beste), autonomia-erkidegoen eta toki-erakundeek ekarpenak.

3. **Inor atzean utzi gabe nazio-mailako ekimena.** Funtsezko hiru dimentsio jorratzen dira: GJHen belaunaldi berria, helburu interkonektatu eta biderkatzaile gisa; maila anitzeko eta eragile anitzeko gobernantza, aliantza estrategikoen bidez; eta 2030 Agendaren kokapena, administrazio-maila guztietan.
4. **Espainiak konpromisoa hartu zuen.** Atal honek berretsi egiten du herrialdeak giza eskubideekin, demokraziarekin, bakearekin eta ondasun publiko globalekin duen konpromisoa, nazioko eta nazioarteko ekintzaren printzipio gidari gisa.
5. **Metodologia** EDS 2025 egiteko prozedura zehazten du, baita gardentasuna, kontuak ematea eta etengabeko hobekuntza bermatzeko jarraipen- eta ebaluazio-mekanismoak ere.

03. KOKAPENA 2030: MAILA ANITZEKO DEMOKRAZIA ETA PARTE-HARTZE SOZIALA

Garapen Iraunkorrerako Estrategia gobernantza partekatuaren eredu batean oinarritzen da, eta eredu horrek Estatu Administrazio Orokorra, komunitate autonomoak, tokiko agintariak eta gizarte zibila integratzen ditu. Hurbilketa honek Garapen Jasangarrirako Helburuen lurraldeko egokitzapena, politikaren koherentzia eta eragile guztien parte-hartze aktiboa bermatzeko helburua du.

AUTONOMIA-KOMUNITATEEN ROLA

Autonomi erkidegoek funtsezko papera dute Garapen Jasangarrirako Helburuak tokian bertan ezartzeko, eta jasangarritasunean, kohesio sozialean eta lurralde erabilera-planifikazioan dituzten eskumenen arabera egindako estrategiak eta planak garatzeko.

Estrategia berrikusketan, 2025eko uztailetik azaroa bitartean, parte-hartze prozesu bat sustatu zen, galdera-sorta teknikoak eta bilera espezifikoak barne hartzen zituen, neurriak ezartzeko mailari eta 2025-2030eko ziklo estrategiko berrirako politikaren koherentzian izandako aurrerapenei buruzko informazioa biltzeko, eta ekintza berri planifikatuak, besteak beste, 2030 Agendako Sektoreko Batzordearen barruan lan-talde espezifiko bat sortzea.

TOKIKO GOBERNUAN LIDERGOA

Toki-erakundeak funtsezko eragileak dira 2030 Agenda eraginkortasunez ezartzeko, herritarrengandik gertu daudelako eta politika eraldatzaileak antolatzeke gaitasuna dutelako. Estrategiaren berrikuspenak Espainiako Udalerrien eta Probintzien Federazioarekin (FEMP) koordinatutako prozesu baten bidez integratu zituen bere ekarpenak, eta hasierako lantalde bat eta aurrerapenak eta proposamenak jasotzeko galdetegi tekniko bat bildu zituen. Honako lehentasun hauek identifikatu ziren: lurralde-kohesioa, trantsizio energetikoa eta klimatikoa, mugikortasun iraunkorra, etxebizitza eskuragarria, digitalizazio inklusiboa eta gobernantza parte-hartzailea.

GIZARTE ZIBILAREN PARTE-HARTZE AKTIBOA

Gizarte zibil antolatua protagonista izan da Estrategiaren berrikuspenean, Garapen Iraunkorreko Kontseiluaren (GIK) bidez; kontseilu horrek, 2024ko urritik 2025eko azarora bitartean, analisiak eta gomendioak aurkeztu zituen Batzorde Iraunkorraren, Osoko Bilkuraren eta lantalde espezializatuen bidez. Bere ekarpenek anbizio eraldatzailea, politiken koherentzia eta ikuspegi inklusiboa indartu zituzten, giza eskubideak, berdintasuna, lurralde-kohesioa eta trantsizio justua lehenetsiz. GIKk metodologia balioztatu zuen, herrialdeetako erronka berriak eztabaidatu zituen eta prozesua eta nazioarteko markoekin duen lerrokatzea modu positiboan baloratu zituzten bi txosten argitaratu zituen. Gainera, Haurren eta Nerabeen Partaidetzarako Estatuko Kontseiluaren (CEPIA) parte-hartzea gehitu zen, belaunaldien arteko ikuspegia eta eskubideen ikuspegia bermatuz lehentasun estrategikoen definizioan.

INKLUSIBOA ETA KOHERENTEA DEN EREDUA

Gobernantza-prozesu anizmailako hau kontsulta publiko irekiekin osatu zen; 2025eko otsailaren eta martxoaren artean herritarren eta gizarte-, sindikatu- eta akademia-erakundeek ekarpenak bildu ziren. Onartutako proposamenek ongizate-estatuaren indartzea, trantsizio ekologiko eta produktibo bidezko bat, kohesio territoriala, berdintasuna eta parte-hartze soziala, baita Estrategiaren komunikazio publikoa hobetzea ere, bultzatzen dituzte.

04. XEDEAK ETA NEURRIAK GAIAREN ARABERA

Goian aipatutako lau herrialde-erronkak hainbat gairen inguruan antolatzen dira. Gai horietako bakoitzean sartzen dira helburu zehatzak (kuantitatiboak) eta horien adierazleak, eta, horrez gain, izaera kualitatiboko zenbait neurri, Estatuko Administrazioak, autonomia-erkidegoek edo toki-erakundeek onartu eta proposatutako arau, estrategia eta plan gisa.

1.1 GAIA: POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA DESAGERRARAZTEA

1	<p>HELBURUA</p> <p>Pobreziako eta gizarte-bazterketako arrisku-tasa (AROEPE) % 10 murriztea 2030erako, bereziki guraso bakarreko familiei zuzendutako neurriak lehenetsiz, horiek baitira pobrezia-egoera gehien jasaten dutenak, eta Espainia EBren intzidentziaren azpitik kokatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Tasa AROPE (2015eko oinarritzko urteko diru-sarrerak).</p>
2	<p>HELBURUA</p> <p>16 urtetik beherakoentzako AROPE tasa % 30 murriztea 2030erako, guraso bakarreko familiak eta gehien kaltetutako familiak lehenetsiz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Pobrezia edo gizarte-bazterketa arriskua eta haurren pobrezia (oinarri-urtea 2015).</p>
3	<p>HELBURUA</p> <p>Familia hautagarrien % 60k 2030erako asistentzia-prestazioak benetan eskuratuko dituztela ziurtatzea, administrazio-prozesuak optimizatuz, irisgarritasun-oztopoak erraztuz eta pobrezia-arriskua murrizten laguntzeko modu iraunkorrean handituz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>IMV-CAPI laguntza jasotzen duen etxe-kopurua.</p>
4	<p>HELBURUA</p> <p>0 eta 16 urte bitarteko gabezia material larria % 30 murriztea 2030erako, oinarritzko ondasunetarako (elikadura, arropa eta oinarritzko hornidurak) sarbide unibertsala bermatuz, gizarte-bazterkeriaren eragin handia duten eremuak lehenetsiz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Adin txikikoen tasa baliabide material eta sozialen gabezia larriarekin (Oinarri-urtea 2021).</p>
5	<p>HELBURUA</p> <p>Ijitoen bizi-baldintzak hobetzea ijitoen bizi-baldintzak hobetzea, pobrezia-arriskuan bizi diren pertsonen kopurua %80era arte murriztuz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Pobrezia-arriskuan bizi den Roma biztanleriaren ehunekoa (EBko batez bestekoa, oinarritzko urtea 2021).</p>
6	<p>HELBURUA</p> <p>Desgaitasuna duten pertsonentzako prestazio ekonomikoen 10.000 onuradun lortzea, prestazio-motaren eta desgaitasun-motaren arabera.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Ez-kotizaziozko pentsioen indizea onuraren motaren arabera, desgaitasun motaren arabera.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Pobreziaren eta Gizarte Bazterkeriaren aurkako 2024-2030 Estrategia Nazionala
- Haurren eta Nerabeen Eskubideen Estatuko Estrategia 2023-2030
- Europako Haurren Bermerako Estatuko Ekintza Plana 2022-2030
- Gazteria Estrategia 2030
- Ijito Herriaren Berdintasunerako, Inklusiorako eta Partaidetzarako Estrategia 2021-2030
- Etxegabetasunaren aurka borrokatzeko estrategia nazionala 2023-2030
- Bakardadeen Estatuko Esparru Estrategikoa 2026-2030
- 8/2021 Lege Organikoa (LOPIVI)
- Errege Dekretu-legeak 6/2022, 14/2022, 20/2022, 5/2023
- 2/2025 Errege Lege-Dekretua (migrazio egoeratan dauden haurren babes)

ESKUALDE-MAILA:

- Andaluzia: Ijito Komunitaterako Plan Integrala 2017-2020, eta Gizarte Eraldaketarako Beharrak dituzten Eremuetan Gizarte eta Hezkuntza Arreta Programa (ZTS)
- Nafarroa: 2018-2021eko Inklusio Estrategikorako Plana
- Gaztela-Mantxa: Gizarte Zaintza eta Inklusio Plana
- Katalunia: Herritarren Errenta Bermatuaren Lege Proposamena

MAILA LOKALA:

- Alikante: Gizarte Inklusiorako Lehen Udal Plana
- Consell de Mallorca (IMAS): Etxerik gabeko pertsonentzako aterpe iraunkorrerako programa
- Bartzelonako Aldundia: Familia zaugarrientzako diru-txartela

1.2 GAIA: ZERGA-SISTEMAREN ERAGINKORTASUNA

7	<p>HELBURUA</p> <p>Gure zerga-sistemaren diru-sarrerak handitzea, zerga bidezkoagoa eta zergen eta gizarte-laguntzen berbanaketa-izaera indartzea, ingurumen- eta genero-ikuspegitik, desberdintasun ekonomiko eta sozialak murrizteko eta trantsizio ekologikoa babesteko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Oinarri ezargarrien urte anitzeko bilakaera, barne-mugari dagokionez.</p>
8	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako, 2015ekoarekiko Gini koefizientea 5 puntu murriztu, gutxieneko soldata, enplegu-sistema eta beste politika publiko batzuetako hobekuntzak barne hartuta.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>GINI Indizea (2015eko oinarri-urtea),</p>
9	<p>HELBURUA</p> <p>Diru-sarrera txikiagoa duten familien % 40ko errenta erabilgarria % 40 handitzea, LGS igoeraren, lan-sistemaren hobekuntzaren eta beste zerga-erreferentzia birbanatzaile eta sozial batzuen bidez.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>2021eko oinarriko urtean INEK bildu zuena: 2021ean diru-sarrera txikiak zituzten etxeko ekonomien %40eko batez besteko urteko neto-irabazia.</p>

10

HELBURUA

Nazioarteko aliantzak bultzatzea garapen jasangarria nazioarteko zerga-lankidetzaren bidez finantzatzeko helburua lortzeko, zerga-itzurpenaren eta zerga-ihesaren aurkako borroka, barne-baliabideen mobilizazioa eta herrialdeen arteko zerga-lankidetzaren indartuz.

ADIERAZLEA

Espainiak Gardentasunari eta Helburu Fiskalekiko Informazio Trukeari buruzko Foro Globala (ELGA) betetzea etorkizuneko berrikuspenetan eskatutako informazio-trukean (EOIR) (2026/2027). Iturria: [ELGA](#).

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Fiskalitate berdea jasangarritasun-tresna gisa (PNIEC 2023-2030 eta Klima Aldaketari buruzko Legearekin lerrotatua)
- Espainia 2050 Estrategiaren 25. helburua
- Sevillako Konpromisoa (FFD4)
- 11/2021 Legea (zerga-iruzurraren prebentzioa eta aurkako borroka)
- 38/2022 Legea (energia sektoreetan eta kreditu erakundeetan aldi baterako tasak)
- 7/2024 Legea (gutxieneko zerga globala, marjina finantzarioa, likido elektronikotarako) Ondare Handien gaineko Aldi baterako Elkartasun Zerga (ITSGF)
- 7/2022 Legea (hondakinak eta lur kutsatua: plastiko-bilgarri eta zabortege/errausketa zergen gainekoa)
- Garraio-ibilgailuen CO2 isurien gaineko zerga
- Fluorurozko gasen gaineko zerga
- Errege Dekretu-Legea 5/2023 (argindar-gainkostuetarako errenta-zergako kenkariak; korporazio-zergako berriztagarrien amortizazio azkartua)

MAILA LOKALA:

- Cacereseko Aldundia: Finantza-bazterketa arriskuaren detekzio-plana
- Pontevedrako Aldundia: Udaletako gizarte-zerbitzu komunitarioak batera finantzatzeko plana
- Orcera (Jaen): Energia jasangarriaren eta energia-eraginkortasunaren hobekuntzetarako zerga-kenkariak

1.3 GAIA: HAURREN ELIKADURA

11

HELBURUA

2030erako ikastetxe publikoetako eskola-menuen % 100ek nutrizio-kalitateko estandarrak betetzen dituztela eta ohitura osasungarriak sustatzen dituztela bermatzea.

ADIERAZLEA

[Adostasun-ehunekoa](#) eskola-jantokia duten ikastetxeetan.

12

HELBURUA

Hautzarooan eta nerabezaroan gehiegizko pisuaren prebalentzia eta klase sozialaren arabeko arrakala gutxienez % 20 murriztea eskola-jantokietako eta hezkuntza-kanpainetako programa integralen bidez, pobrezia-prebalentzia handia duten komunitateetan prebentzio-politikak ezartzea lehenetsiz (2015eko oinarri-urtea).

ADIERAZLEA

[Hautzaroko obesitate eta gehiegizko pisu tasak](#), adin-taldeen arabera banatuta.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Haurren Obesitatearen Murrizketarako Plan Estrategiko Nazionala (2022-2030)
- Haurr eta Nerabeen Eskubideen gaineko Estatu-mailako Estrategia (2023-2030)
- Gazteria Estrategia 2030
- Europako Haurren Bermearen (2022-2030) ezarpenarako Estatu Ekintza Plana
- NAOS Estrategia (Elikadura, Jarduera Fisikoa eta Obesitatearen Prebentzioa)
- 16/2021 Legea (elikadura-katearen funtzionamendua hobetzea)
- 8/2021 Lege Organikoa (haurren eta nerabeen indarkeriaren aurkako babes integrala)
- 315/2025 Errege Dekretua (hezkuntza-establezimenduetan elikadura osasuntsu eta jasangarria)

ESKUALDE-MAILA:

- Balear Uharteak: Eskolako bazkarietarako diru-laguntzak 2020-2021
- Nafarroa: Haurtzaro eta Nerabezaroko Plana
- Andaluzia: Haur eta Nerabeentzako Hirugarren Plana 2024-2027
- Kanariar Uharteak: Haurtzaroko Obesitatearen Prebentziorako Plana (POICAN)

NIVEL LOCAL:

- Kordobako Aldundia: SYGA Plana (Elikagaien Kudeaketa Sistema)
- Hospitalet de Llobregat: Elikadura Jasangarriaren eta Hurbiltasunaren Plana

1.4 GAIA: ETXEBIZITZA

13

HELBURUA

Egungo Etxebizitza Planarekin (2022-2025) alderatuta, hirukoiztu egingo da etxebizitzako inbertsio publikoa, eta 7.000 milioi euro metatuko dira 2026 eta 2030 artean, alokairu sozialeko etxebizitzaren % 5era iristeko.

ADIERAZLEA

Espainian lehen bizileku kopuru osoarekiko etxebizitza sozialen alokairuen [ehunekoa](#).
Etxebizitzako [inbertsio publikoa](#) (GPDaren % gisa gastu publikoa).

14

HELBURUA

Etxebizitza-eskubidea dela-eta 12/2023 Legean ezarritako prezioei eusteko neurriak tentsionatutako bizitegi-merkatuko eremuetan aplikatzen direla ziurtatzea, bai eta eremu horietan etxebizitza eskuratzeko arazoa lehengoratzeko neurriak hartzen direla ere, zonen % 100ean egoera lehengoratzeko neurri-planak eta garapen-kronograma onartzen direla bermatuz.

ADIERAZLEA

Tentsio-eremu deklaraturako udalerrietan onartutako plan kopurua eta alokairuen eta prezioen bilakaeran duten eragina, Etxebizitza eta Hiri Agenda Ministerioaren Etxebizitza Alokairuen Prezioen Estatu Erreferentzia Sistemaren Interneteko atariaren arabera, [SERPAVI](#).

15

HELBURUA

Ohiko etxebizitza gisa errentan hartutako etxebizitzak handitzea, batez ere bizitegi-merkatu tentsionatuko eremuetan, pisu turistikoaren kopuruaren % 10era arte sartzeko (EINen 2021eko oinarri-urtea), eta gazteei lehentasuna ematea emantzipatzeko adina murrizteko, administrazio publikoekin lankidetzan (Estatuko Administrazio Orokorra, autonomia-erkidegoak eta toki-erakundeak).

ADIERAZLEA

2023ko abuztuan, turismo-ostatuaren ehuneko agutzizko ostatuaren barruan.

16

HELBURUA

Arrazoi ekonomikoengatik kaleratze judizialak % 50 murriztea. Horretarako, zuzeneko laguntzak emango dira, eta agintari eskudunek bitartekaritza-zerbitzuak indartuko dituzte.

ADIERAZLEA

Finantza gaiak dituzten auzi kopurua.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Alokairu Eskuragarriko Etxebizitza Plana
- Espainiako Hiri Agenda (8. eta 2. helburu estrategikoak)
- 2026-2030eko Estatu Etxebizitza Hitzarmena
- Etxebizitza Plana 2026-2030
- Berreskurapena, Eraldaketa eta Erresilientzia Plana (PRTR):
 - 853/2021 Errege Dekretua (berritze- eta etxebizitza sozialerako laguntza-programak)
 - 1100/2021 Dekretua (etxebizitzaren irisgarritasun unibertsala)
- 12/2023 Legea, etxebizitzarako eskubideari buruz
- Estatuko Etxebizitza eta Lurraren Agentziaren sortzea (CASA 47)
- Errege Dekretua 1135/2025 (alokairu-zorretarako laguntza)
- Ministro Kontseiluaren akordioa 2024ko otsailaren 13koa (lehen etxebizitzarako berme-lerroa)
- 1312/2024 Errege Dekretua, Errentamenduen Erregistro Bakarraren prozedura arautu eta Errentamenduko Leihatila Digital Bakarra sortzen duena
- Errege Dekretu-Legea 16/2025 (etxegabetzearen moratoria luzapena)

ESKUALDE-MAILA:

- Kanariar Uharteak: Kanarietako Uharteetako Etxebizitza Plana 2020-2025
- Balear Uharteak: 5/2018 Etxebizitza Legea
- Murtzia: 177/2024 Dekretua (Erosotasun Unibertsalarako Araudiak)
- Valentzia: 8/2024 Legea, irisgarritasun unibertsalari buruzkoa
- Gaztela-Leon: Rehabilitare Programa
- Katalunia: 50.000 Plana (Lur Publikoaren Erreserba)
- Nafarroa: Merkatu Tentsionatuko Zonetako Neurrien Plana

MAILA LOKALA:

- Deltebre: Hutsik dauden etxebizitzak mobilizaziorako plana
- Cacereseko Aldundia: Erreaktibatu-Errehabilitatu Plana

1.5 GAIA: GIZARTE-ESKUBIDEAK ETA ONURAK

17	<p>HELBURUA</p> <p>Zainketen sektorean 500.000 lanpostu gehiago sor daitezten bultzatzea 2030erako, batez ere egungo ordaindu gabeko lana profesionalizatzeko eta formalizatzeko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Menpekosektoreko Gizarte Segurantzako afiliazioen kopurua (87+88+97 KODEA) (Oinarri-urtea 2015).</p>
18	<p>HELBURUA</p> <p>Egoitza-zentroetan pribatutasuna sustatzea, banakako gelen % 60ra iritsiz, eta arreta instituzionaleko erabiltzaileen proportzioa % 50era murriztea mix osoan (egoitzakoa/etxekoa), 2030erako desinstituzionalizatzeko estrategiari etxeko eta komunitateko arreta bultzatzeko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Adineko pertsonentzako, desgaitasuna duten pertsonentzako eta etxerik gabeko pertsonentzako gela bakarren ehunekoa. Iturria: Gizarte Eskubideen, Kontsumoaren eta 2030 Agendaren Ministerioa (instituzionalizazio-estrategia)</p>
19	<p>HELBURUA</p> <p>Autonomia Erkidegoekin eta Toki Erakundeekin lankidetzan, % 100eko estaldura sustatzea Estatuko Zaintza Sistematan 3. mailako mendetasuna (mendetasun handia) eta 2. mailako mendetasuna (larria) duten pertsonentzat.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Onuradunak, onurak eraginkortasunez jasotzeko eskubidea duten gradu-erresoluzioa duten pertsonentzat.</p>
20	<p>HELBURUA</p> <p>18 urtetik beherako seme-alabak dituzten familien % 100ek prestazio unibertsala jaso dezaten lortzea, haurren pobrezia murrizteko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Hazkuntzagatiko prestazio unibertsala. Iturria: Gizarte Eskubide, Kontsumo eta Agenda 2030 Ministerioak emango ditu datuak.</p>
21	<p>HELBURUA</p> <p>Familien baldintzak hobetzea, aitatasun- eta amatasun-baimenen iraupena 20 astera eta 34 astera luzatuz guraso bakarreko familientzat, bai eta 8 asteko guraso-baimenaren ordainsaria ere.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Aitatasun eta amatasun baimena. Iturria: Inklusio, Gizarte Segurantzako eta Migrazio Ministerioak datuak emango ditu.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Desgaitasunari buruzko Espainiako Estrategia 2022-2030
- Ekonomia Sozialaren Estrategia 2023-2027
- Estatuko estrategia "Komunitatean zaintza-eredu berri baterantz" (2024-2030)
- Nazioarteko Lan Erakundearen 189. eta C190. hitzarmenaren ratifikazioa
- 21/2021 Legea (pentsioen erosahaltenaren bermea)
- 19/2021 Legea (Biziraupenerako Gutxieneko Diru-sarrera)
- Errege Dekretu-Legea 6/2022, 20/2022, 5/2023 (krisiak eta ahultasunari aurre egiteko neurri premiazkoak)
- 5/2023 Errege Lege-Dekretua (guraso-baimena eta lan eta bitzita pertsonalaren arteko oreka)

- 2023ko maiatzaren 24ko Erabakia (menpeko pertsonentzako laguntza pertsonalerako sarbide-baldintzak)
- 9/2025 Errege Lege-Dekretua (jaiotzako eta haurraren zaintzarako baimenaren luzapena) Familia Lege Proiektuaren zirriborroa (Haurrerako Zaintza Unibertsalaren Prestazioa)

ESKUALDE-MAILA:

- Asturias: 4/2005 Legearen Araudi Orokorrak (Gizarte Soldata Oinarritzkoa)
- Kantabria: Aniztasunari erantzuteko planak eta hezkuntza-kontentsazioko programak
- Kanariar Uharteak: Interbentzio Goiztiarreko Plana 2024-2029
- Gaztela-Leon: Gizarte Zerbitzuen Estrategia Plana 2026-2029

MAILA LOKALA:

- Igualada (Bartzelona): Tokiko Gazte Plana 2023-2026
- Riba Roja del Turia (Valentzia): Larrialdietarako gizarte-laguntza plana

1.6 GAIA: HEZKUNTZA

22	<p>HELBURUA Eskola-uzte goiztiarraren tasa % 9ra jaitea 2030erako, kolektibo kalteberei arreta berezia emanda (migratzaileak, ijitoak, desgaitasuna duten pertsonak).</p>	<p>ADIERAZLEA Eskola-uzte goiztiarraren tasa.</p>
23	<p>HELBURUA 2030erako hezkuntzarako inbertsio publikoa pixkanaka handitu BPGaren %5era gutxienez, LOMLOEren VIII. Xedapen Gehigarriaren xedapenekin bat eginda, 0 eta 3 urte bitarteko haurrentzako doako sarbidea sustatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA Hezkuntzarako gastu publikoa BPGarekiko.</p>
24	<p>HELBURUA Prestakuntza-ekintzak jasotzen dituzten kolektibo kalteberetako langabeen % 1,5era iristea, kolektibo berezietako gainerako langabeen aurrean, 2030ean.</p>	<p>ADIERAZLEA Langabezian dauden pertsonentzako prestakuntza eta enplegu programetan parte hartzen dutenen kopurua.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Eskola-uzte goiztiarra murrizteko ekintza-plan baterako proposamenak (2023)
- Hezkuntza Sistemako Digitalizaziorako eta Trebetasun Digitalerako Plana (#DigEdu)
- 3/2020 Lege Organikoa (LOMLOE)
- Curriculumari buruzko Errege Dekretuak, gaitasunen arabera:
 - RD 95/2022 (Haur Hezkuntza)
 - RD 157/2022 (Lehen Hezkuntza)
 - RD 217/2022 (Bigarren Hezkuntza)
 - RD 243/2022 (Batxilergoa)

- Lurraldeko lankidetza programak:
 - Liburu eta materialen finantzaketa
 - Haur Hezkuntzako lehen zikloa eskolatzea
 - PROA+
 - Laguntza- eta orientazio-unitateak
 - Digitalizazioa eta gaitasun digitala
 - Ongizate emozionala (2022)
 - Hezkuntza inklusiboa (2023)
 - Irakurketa-gaitasunak indartzea (2024)
 - Matematikako gaitasunen indartzea (2024)
- 3/2022 Lege Organikoa (Lanbide Heziketa)
- 659/2023 Errege Dekretua (Lanbide Heziketako Sistemaren araudia)
- Kualifikazio profesionalen gaineko Errege Dekretuak

ESKUALDE-MAILA:

- Gaztela-Mantxa: Hezkuntzako arrakastarako eta eskolatik goiz ateratze prebentziorako bigarren plana
- Nafarroa: Hezkuntza Digitalaren Eraldaketa Estrategia ikasNOVA
- Katalunia: Microcred.Cat programa (unibertsitateko mikro-ziurtagiriak)
- Nafarroa: Hezkuntza inklusioaren garapena (Hezkuntzarako eta ez-diskriminaziorako erronka, 2028ra arte)

MAILA LOKALA:

- Alcázar de San Juan (Ciudad Real): Ostalaritza Eskola
- Dos Hermanas (Sevilla): LH Duala Bultzatzeko Proiektua

1.7 GAIA: OSASUNA

25	<p>HELBURUA</p> <p>2030 baino lehen osasun mentaleko zerbitzuen estaldura handitzea zentro publikoetan, lurralde osoan gutxienez 120 profesional (psikiatra eta psikologo elkargokideak) egon daitezen 100.000 biztanleko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>100.000 biztanleko erregistratutako psikologo kopurua eta osasun mental publikoaren sareko psikiatraren erlazioa.</p>
26	<p>HELBURUA</p> <p>Suizidioen tasa % 20 murriztea 2030erako, prebentzioko eta detekzio goiztiarreko programen bidez, autonomia-erkidegoekin lankidetzan.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Suizidioagatiko heriotza-tasa, autonomia-erkidegoaren eta aldiaren arabera (2018. oinarri-urtea).</p>
27	<p>HELBURUA</p> <p>Desgaitasun-graduaren aitopenerari buruzko ebazpena emateko batez besteko hilabete kopurua murriztea, 2030ean ezgaitasun-maila aitortzeko, aitortzeko eta kalifikatzeko prozedura ezartzen duen 888/2022 Errege Dekretuan ezarritako sei hilabeteetara iritsi arte.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Ezintasun-mailaren aitopenerari buruzko ebazpena emateko batez besteko hilabete kopurua. Iturria: Gizarte eskubide, kontsumo eta agenda 2030 ministerioakemango ditu datuak.</p>

28

HELBURUA

Sexu- eta ugalketa-osasunarekin lotutako eskubideen blindajearen aurrera egitea, OSNren sare publikoan HBEaren osasun-prestaziorako benetako eta bidezko sarbidea bermatuz haurdunaldi aurreratuko kasuetarako, titulartasun publikoko zentroetan (ospitaleez kanpoko ospitaleetan) egindako 23 astetik gorako HBEaren proportzioa handituz % 70era arte 2030ean, 1/2023 LOarekin bat etorriz.

ADIERAZLEA

23 < astekotitulartasun publikoko zentroetan egindako HBEen %.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Espainiako Osasun Sistema Nazionaleko Lehen Mailako Arretarako Marko Estrategikoa
- Lehen mailako eta komunitate-zaintzarako ekintza-plana 2025-2027
- Osasun Zerbitzu Nazionalaren Osasun Mentalerako Estrategia 2022-2026
- Osasun Mentalaren Ekintza Plana 2025-2027
- Autismoaren espektroko nahasmenduen (ASD) gaineko Espainiako Estrategia
- TEA Ekintza Plana I 2023-2027
- Desgaitasuna duten Pertsonen Ongizate Osasungarrirako Plana 2022-2026
- 7/2025 Legea (Estatuko Osasun Publikoaren Agentziaren sorrera)
- Osasun Zerbitzu Nazionalaren ekitateari, unibertsaltasunari eta kohesioari buruzko proiektu-legea
- Lehen esku-hartze goiztiarraren hobekuntzarako Estatu Kontsentsuaren Erabakia

ESKUALDE-MAILA:

- Asturias: Zahartze Aktiborako Estrategia
- Katalunia: Osasun Publikoko Sailarteko Plana (PINSAP)
- Katalunia: Gizarte eta Osasun Zaintza Integratuko Agentziari buruzko Lege-proiektu zirriborroa
- Balear Uharteak: Osasun digitalerako plan estrategikoa 2025-2029

MAILA LOKALA:

- Badajozeko Aldundia: "Nire etxean zahartzea" programa
- Hospitalet de Llobregat: "Hiri Adiskidetsua" programa

1.8 GAIA: ERAKUNDE DEMOKRATIKOAK, HERRITARREN ASKATASUNAK ETA ALIANTZA GLOBALAK

29

HELBURUA

WJP (Rule of Law Index) Zuzenbide Estatuaren Indizearen % 0,80ra iristea, Espainian ezin legek ez duela herritarren biltzeko, adierazpenerako, informaziorako eta mobilizaziorako eskubidearen aurka egiten bermatuz.

ADIERAZLEA

Rule of Law Index.

30

HELBURUA

2030erako Garapenerako Laguntza Ofizialera bideratutako Errenta Nazional Gordinaren % 0,7 lortzea, gutxienez % 10 ekintza humanitariora bideratutako dela ziurtatuz.

ADIERAZLEA

% de RNB destinada a AOD. GNIaren % ODARI esleitua.

31

HELBURUA

Nazio Batuen VI. Gutunaren esparruan, gatazken prebentzioan eta horiek konpontzeko bitartekaritzan Espainiak duen zeregina handitzea, Espainiak Nazio Batuen sistemaren bakea eraikitzeko programei egiten dien ekarpen ekonomikoa handituz, finantza-tresna guztiak kontuan hartuta, % 30, betiere aurrekontu-baldintzek ahalbidetzen badute.

ADIERAZLEA

Espainiak Nazio Batuen Sistemari egindako ekarpenak, guztientzat [finantza-tresnak](#); eta Bakea Sendotzeko Funtzari.

32

HELBURUA

Espainiako Lankidetzaren esku-hartze berrien % 60k, gutxienez, genero-berdintasunean eta emakumeen ahalduntzean ondorio positiboak dituela ziurtatzea, eta EBk proposatzen duen % 85 inguruko hazkunde progresiboarekin.

ADIERAZLEA

Genero-berdintasunean eta emakumeen ahalduntzean ondorio positiboak dituzten Espainiako Lankidetzako esku-hartze berrien %. [MAUECek](#) datuak emango ditu.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- 1/2023 Legea Garapen Iraunkorrerako eta Solidaaritate Globalerako Lankidetzari buruz
- Borondatezko Lankideen Estatutua
- AECIDeko Estatutu Berria
- Espainiako Garapen Iraunkorrerako Funtza (FEDES)
- Errege Dekretua 140/2025 (Interministerio Lankidetzaz Batzordea)
- Errege Dekretua 898/2025 (Lankidetzarako Goi Kontseilua)
- Garapen Iraunkorrerako Lankidetzari buruzko Sektorearteko Konferentzia
- Espainiako Kanpo Ekintzako Estrategia 2025-2028
- Espainiako Lankidetzarako 2024-2027ko Master Plana
- Espainiako Giza Diplomaziako Estrategia 2023-2026
- Lankidetzaz Feministaren Estrategia
- Espainiako Eskubide Digitalen Gutuna
 - Eskubide Digitalen Gutunaren ezarpenarako Akordio Programa (2025)
 - Eskubide Digitalen Behaketa Espazioa
- Garapen Iraunkorrerako Etorkizuneko Politika Multilateralaren Estrategia
- Kultura eta garapen jasangarriaren etorkizuneko estrategia
- Espainiako Lankidetzaren Elikagai Eskubideari Buruzko Etorkizuneko Estrategia
- Giza Eskubideen, Jasangarritasunaren eta Enpresa-jardueretan Ardurazko Betebeharraren Babeserako Lege-proiektuaren zirriborroa
- Gardentasunaren Legea (sendotzea)

ESKUALDE-MAILA:

- Balear Uharteak: Garapenerako Lankidetzaren IV. Gida Plana 2020-2023
- Kanariar Uharteak: Kanariako Uharten Gobernantza Adimentsurako Estrategia / PEGIP
- Gaztela-Leon: Gaztela eta Leongo Elkartasun Zigilua
- Valentzia: Valentziako Erkidegoko Boluntariotzari buruzko Legea (2025)

MAILA LOKALA:

- Kordobako Aldundia: Kontratazio Zentrala
- Pontevedrako Aldundia: + Xuventude Programa

2.1 GAIA: POBREZIA ENERGETIKOAREN AURKAKO NEURRIAK

33

HELBURUA

Pobrezia energetikoaren eragina murriztea, indarrean dagoen Pobrezia Energetikoaren aurkako Estrategia Nazionalaren ildotik (onartzeko prozesuan 2026-2030 aldirako).

ADIERAZLEA

Indarrean dagoen ENPEk lortutako helburuen ehunekoak, jarraipen-txosten partzialetan jasotakoaren arabera eta **ENPE estrategiabakoitzaren** indarraldia amaitzean.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Energia-pobrezia aurkako Estrategia Nazionala (ENPE) 2019-2024
- ENPE 2026-2030 (onartzearen zain)
- Energia eta Klima Plan Nazional Integratua (PNIEC) 2023-2030
- 15/2018 Errege Dekretu Legea (iturri: ENPE)
- 10/2022 Errege Lege-Dekretua (argindar-ekoizpenaren kostuak egokitzeko mekanismoa)
- Errege Dekretu-Legea 16/2025 (babes-neurriak luzatzea eta diru-laguntza soziala)
- 897/2017 Errege Dekretua (argindar sozialaren diru-laguntza)

ESKUALDE-MAILA:

- Euskadi: 14/2022 Legea, Euskal Errenta Bermatzeko eta Inklusiorako Sistemari buruzkoa
- Gaztela-Mantxa: Energia Garapen Estrategikorako Plana, Horizonte 2030

MAILA LOKALA:

- Gata de Gorgos (Alicante): Energia Komunitatea (2022)
- Bartzelonako Aldundia: Etxeetako tarifari buruzko aholkuak eta energia-azterketak
- Bartzelonako Udala: Energia Aholku Zentroak (EAZ)

2.2. GAIA: ENPLEGUA

34

HELBURUA

Desgaitasuna duten pertsonen enplegu-tasa % 34,5 arte handitzea 2030ean, eta, zehazki, emakumeen okupazio-tasa % 15 handitzea, kontratazioan eta lanpostuen egokitzapenean laguntzeko neurri espezifikoekin, sektore jasangarri eta estrategikoetan lehentasuna izanik. (Oinarri-urtea 2021).

ADIERAZLEA

Desgaitasuna duten pertsonen enplegu-tasa

35	<p>HELBURUA</p> <p>Zerbitzu zibileko eta 50 langile baino gehiagoko enpresa pribatuetako desgaitasuna duten pertsonen kopurua %30 handitzea, zerga-incentiboen bidez eta %7ko kuota minimoa zorrotz betez, horietatik %2 desgaitasun intelektualak dituzten pertsonentzat bideratuta. (Oinarri-urtea 2021).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Gizarte eta pribatu sektoreetan desgaitasuna duten pertsonen kontratazio kopurua.</p>
36	<p>HELBURUA</p> <p>Gazte Bermeko programetan izena emanda dauden 16 eta 29 urte bitarteko gazteen % 100ek 2030 baino lehen beren beharretara egokitutako programetan, prestakuntzan eta enpleguan parte hartzen dutela ziurtatzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Formakuntzara sarbidea duten Gazte Bermea programetan izena emandako gazteen kopurua.</p>
37	<p>HELBURUA</p> <p>45 urtetik gorako pertsonen birziklatze profesionaleko eta etengabeko prestakuntzako programetan duten parte-hartzea % 30 handitzea, sektore estrategikoetan oinarrituta.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Prestakuntza eta birziklatze profesionaleko programetan parte hartu duten 45 urtetik gorakoen kopurua.</p>
38	<p>HELBURUA</p> <p>Lanbide-heziketa dualean matrikulatutako ikasleen kopurua % 60 handitzea 2030a baino lehen, enpresen, merkataritzaganberen eta ikastetxeen arteko lankidetzaren sendotuz, prestakuntza-plaza nahikoak daudela bermatuz eta enpresa txiki eta ertainen parte-hartzea bereziki sustatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Modalitate dualean Heziketa Zikloetan matrikulatutako ikasleak.</p>
39	<p>HELBURUA</p> <p>Itundutako batez besteko lanaldia astean 35 ordura murriztea, urteko zenbaketan.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Gizarte Segurantzarekin erregistratutako ekonomia sozialeko entitateak.</p>
40	<p>HELBURUA</p> <p>Gizarte Ekonomiako erakundeen eta horien enpleguen kopurua % 10 handitzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Entidades de economía social inscritas na Seguridade Social.</p>
41	<p>HELBURUA</p> <p>Ekonomia sozialeko entitateei esleitutako aurrekontu-baliabideak %50 handitu.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>“Gizarte Ekonomiaren Garapena eta Enpresen Erantzukizun Soziala” 241N Programaren urteko aurrekontu-zuzkidura. (IX. bolumena, 241N eta 28WF programak).</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Berretsitako LANE hitzarmenak:
 - 189. hitzarmena (lan duina etxeko langileentzat)
 - C190 hitzarmena (laneko indarkeria eta jazarpena)
- Autoenpleguaren Sustapenerako Estrategia Nazionala (ENDITA) 2022-2027
- Espainiako Enplegu Aktiborako Laguntza Estrategia 2025-2028
- Espainiako Ekonomia Sozialeko Estrategia 2023-2027
- Ekonomia Soziala Bultzatzeko Plan Integrala 2024-2025 (eta 2025eko hirugarren proposamen-deialdia)
- 32/2021 Errege Lege-Dekretua (lan-erreforma eta enplegu-egonkortasuna)
- 2021eko 10/2021 Legea (lan urrutikoaren araudia)
- Enplegu Legea 3/2023 (lan-esparriaren modernizazioa)
- 438/2024 Errege Dekretua, Enplegu Sistema Nazionalaren Zerbitzu Portafolio Bateratua ezartzen duena.
- Errege Dekretua 1065/2025 (prestakuntza-kontratuaren erregimena)
- Lanorduak murrizteko lege-proiektua (astean 37,5 ordu)
- 1/2023 Errege Lege-Dekretua (ezintasunen bat duten pertsonak kontratatuzera enpresak bultzatzeko zerga-kenkariak)
- 6/2023 Errege Lege-Dekretua (desgaitasuna duten pertsonentzat enplegu publikoan postuen %10 gordetzea)

ESKUALDE-MAILA:

- Gaztela-Leon: Ahul taldeentzako kontratu finkoetarako laguntza (2021-2025),
- INCOFI Programa (Kualifikazio, Praktika eta Laneratze Bideak) 2025-2030
- Gaztela-Mantxa: Gazteen Enplegu Operazio Programa 2014-2020
- Katalunia: 2026-2028 Plan Operatiboa (enplegua, justizia soziala eta trantsizio ekologikoa)
- Nafarroa: Gizarte Ekonomiako Plan Integrala 2025-2028

MAILA LOKALA:

- Móstoles (Madril): MIEB Proiektua (Móstoles Impact Entrepreneurship Booster) 2023
- Kordobako Aldundia: Aldundiaren Contrata Programa 2024 (50.000 biztanletik beherako udalerrietan lan-esleipena)

2.3. GAIA.: EKONOMIA DESKARBONIZATZEA

42	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako berotegi-efektuko gasen(GHG) isuriak 1990eko mailekin alderatuta %32 murriztu.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>1990arekin alderatuta, GHG isurketen ehuneko murrizketa.</p>
43	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako energia berriztagarrien % 48 lortzea energiaren azken kontsumoari dagokionez.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Azken energia-kontsumoan energia berriztagarrien ehunekoa.</p>

44	<p>HELBURUA 2030erako lortu energia-eraginkortasunean %43ko hobekuntza (energia finalean).</p>	<p>ADIERAZLEA Energia-eraginkortasunaren ehunekoa egungo mailekin alderatuta.</p>
45	<p>HELBURUA Mendekotasun energetikoa % 50 murriztea 2030erako.</p>	<p>ADIERAZLEA Energia-menpekotasunaren ehuneko-murrizketa egungo mailekin alderatuta</p>
46	<p>HELBURUA 2030erako etxebizitzaren energia-intentsitatea 0,66 toe/etxebizitza arte murriztu.</p>	<p>ADIERAZLEA Intentsitatea etxebizitza-energia.</p>
47	<p>HELBURUA 2030erako lortu 19 GW-ko instalatutako gaitasuna elektrizitateko auto-kontsumoan.</p>	<p>ADIERAZLEA Elektrizitate auto-kontsumoaren Erregistro Administratiboan (MITECO) erregistratutako potentzia totala (MW).</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Energia eta Klima Plan Nazional Integratua (PNIEC) 2023-2030
- Eraikinak Berritzeko Plan Nazionala (PNRE) (EB 2024/1275 Zuzentaraua)
- Epe Luzerako Deskarbonizazio Estrategia (ELP 2050)
- Bidezko Trantsizioko Estrategia
 - Ikatz-meatzaritzaren bidezko trantsiziorako eta meatze-eskualdeen garapen iraunkorrerako esparru-akordioa (2019-2027)
 - Ixten ari diren zentral termikoetarako Bidezko Trantsizio Energetikoaren aldeko Akordioa
 - Premiazko Ekintza Plana ikatz-eskualdeetarako eta ixten ari diren zentraletarako
- Autokontsumorako Estrategia (19 GW helburua 2030ean)
- Energia Biltegitzako Estrategia (helburua 22 GW)
- Hidrogeno Berriztagarriaren Ibilbide-orria (4 GW elektrolizagailu 2030ean)
- Biogasaren ibilbide-orria (10,41 TWh urtean)
- Itsas Energia Eolikoaren eta Itsasoko Energiaren Ibilbide-orria
- Elektrizitatearen Garraio Sarearen Plangintza 2021-2026 (7.000 milioi euroko inbertsioa)
- Eraikuntzako Birgaitze Energetikorako epe luzerako estrategia
- 477/2021 Errege Dekretua (autokontsumorako diru-laguntza)
- Itsas Garraioaren Deskarbonizaziorako Ekintza Plan Nazionala (2026-2030)
- Errege Dekretua 818/2018 (kutsatzaileen isurketen murrizketa, EBko 2016/2284 Zuzentaraua)
- 960/2020 Errege Dekretua (berriztagarrien ekonomia-erregimena enkanteen bidez)
- Errege Dekretua 736/2020 (berokuntza zentralizatutako sistemetan banakako neurgailuak)
- Banakako auto-kontsumoaren sustapenerako Errege Dekretuaren zirriborroa (2025)
- 214/2025 Errege Dekretua (karbono-aztarnaren kudeaketa)

ESKUALDE-MAILA:

- Gaztela-Mantxa: Energia Garapenerako Plan Estrategikoa (2022)
- Euskadi: Basque Ecodesign Center (ekodiseinurako eta ekonomia zirkularrerako lankidetzak publiko-pribatua)
- Kanariar Uharteak: Energia Eraginkortasun eta Energia Berriztagarrien Estrategia 2025 (errepideen azpiegitura)
- Gaztela-Leon: Errepide-lanen kontratuetak ingurumen-irizpideak (2025)
- Katalunia: Karbono aurrekontuak 2026-2030 (isurketen %31eko murrizketa)

MAILA LOKALA:

- Mallorcako Kontseilua: Unlock Project (Hidrogeno berdearen ekonomiarako ETEentzako prestakuntza)
- Benidorm (Alicante): Kale-argiteriaren berritzea LED teknologiaren bidez (2021)

GAIA 2.4: BERRIKUNTZA ETA BALIO ERANTSIKO INDUSTRIAK

48	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako I+G+B-n inbertsio publiko eta pribatua BPGaren %3ra handitzea (sektore publikoarentzat gutxienez %1,25 bermatuz), PEICTI 2024-2027 helburuekin bat eginez.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>I+G barne-gastua BPGarekiko, merkatuko prezioetan.</p>
49	<p>HELBURUA</p> <p>2015arekin alderatuta, 2030ean teknologia aurreratuko sektoreetako enpresen kopurua %35 handitzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Teknologia aurreratuaren adierazleak.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Ikerketarako Estatu Plana (PEICTI) 2024-2027
- Espainiako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Estrategia 2021-2027
- Lehengai Mineralen Kudeaketa Iraunkorrerako Ibilbide-orria
- Zientzia eta Berrikuntzarako Larrialdi Plana
- Zientzia Irekiko Estrategia Nazionala
- Etorkizuneko Irakaskuntza eta Ikerketa Langileentzako Estatutua
- 2023ko 2/Organikoko Legea Unibertsitate Sistemari buruz (LOSU)

ESKUALDE-MAILA:

- Kantabria: Zientzia, Ikerketa eta Ezagutzaren Transferentziari buruzko Legea
- Nafarroa: COMUNAL Proiektua (depopulazioaren aurkako berrikuntza soziala) eta Zientzia eta Teknologia Plana 2026-2030 (planifikatua)
- Andaluzia: Ekonomia Urdin Jasangarriaren Andaluziako Estrategia Horizonte 2028
- Gaztela-Mantxa: Horizon 2025 Osasun Plana (ikerketa-talentuaren atxikipena)

MAILA LOKALA:

- Cacereseko Aldundia: FAB Circular lurraldeko berrikuntza-zentroen sarea (2024)
- Hospitalet de Llobregat (Bartzelona): Tokiko Digitalizazio Estrategia LH6.0 (2021)
- Gaztela-Mantxa: Horizon 2025 Osasun Plana (ikerketa-talentuaren atxikipena)

2.5. GAIA: EKOIZPEN ETA KONTSUMO EREDUA: EKONOMIA ZIRKULARRAREN HORIZONTEA

50	<p>HELBURUA</p> <p>Materialen kontsumo nazionala % 30 murriztea BPGrekiko (Oinarri Urtea 2010).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>MaterialenKontsumoNazionala.</p>
51	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako hondakinen sorrera %15 murriztu. (Oinarri-urtea 2010).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Sortutakohondakin guztien tasa 2010arekin alderatuta (Eurostat).</p>
52	<p>HELBURUA</p> <p>Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestaketa-tasa % 60ra igotzea 2030ean.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Udal-hondakinak berrerabiltzeko eta birziklatzeko prestaketaren ehunekoa.</p>
53	<p>HELBURUA</p> <p>Elikagai-hondakinen sorrera %50 murriztea biztanle bakoitzeko etxean, eta % 20 produkzio-kateetan 2030erako, hornidura-katearen sentsibilizazio-, erregulazio- eta optimizazio-estrategien bidez.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Biztanlebakoitzeko sortzen den elikadura-hondakinaren indizea; FAOren hornidura-katean izandako elikagaien galeren indizea.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Espainiako Ekonomia Zirkularraren Estrategia - Espainia Zirkularra 2030
- Zaborrari eta kutsatutako lurri buruzko 7/2022 Legea, ekonomia zirkularrerako
- 1/2025 Legea elikagaien galera eta xahuketaren prebentzioari buruz
- 1055/2022 Errege Dekretua (ontzien eta ontzi-hondakinen kudeaketa)
- 646/2020 Errege Dekretua (zaborteak hondakinak botatzea)
- 553/2020 Errege Dekretua eta 2024/1157 (EB) Erregelamendua (hondakinen lekualdaketa, trazabilitatea eta segurtasuna)
- Ekoizlearen erantzukizun zabalduari buruzko beste errege dekretu eta erregelamendu batzuk: RD 712/2025, RD 1093/2024, Erregelamenduak (EB) 1542/2023, 40/2025
- Erregelamendua (EB) 2024/1781 (ekodiseinua)
- Erregelamendua (EB) 2024/1252 (oinarrizko lehengaiak)

ESKUALDE-MAILA:

- Balear Uharteak: Fruitu lehorren sektorea Berregituratzeko Plana
- Katalunia: Ekonomia Zirkularraren Ibilbide-orria (FRECC 2030), eta Jasangarritasun Turistikoko 2026-2028 Planen eraginaren ebaluazioa
- Gaztela-Mantxa: Zero Zabor Estrategia 20-30 (2025-2027)
- Nafarroa: Navarra Zirkular Programa (75 negozio-proiektu)
- Kantabria: Kantabriako Bioekonomia eta Ekonomia Zirkularrako Estrategia (EcBEC) (2025)

MAILA LOKALA:

- Cacereseko Aldundia: FAB Circular lurraldeko berrikuntza-zentroen sarea (2024)
- Dos Hermanas (Sevilla): Zirkulartasun-maila autoebaluatzeko tresna (Ecoembesekin)
- Valladolid: Ekonomia Zirkularreko Ekintza Plana (probintzien arteko lankidetzat)

2.6 GAIA: DIGITALIZAZIOA ETA TEKNOLOGIA AURRERATU JASANGARRIAK

54	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako, % 100eko estaldura lortzea zuntz optikoko sareekin (FTTP) edo 5G estaldurarekin landako eta hiriko eremu guztietan.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>FTTP sarbidea dutenetxeen eta enpresen ehunekoa. 5G sarbidea dutenetxeen eta enpresen ehunekoa.</p>
55	<p>HELBURUA</p> <p>Teknologia aurreratuen (Cloud, Big Data, IA) erabilera bultzatzea, ingurumenarekiko kanpo-eragin negatiboak kontuan hartuta (elektrizitatearen eta uraren kontsumoa), ETEetan oinarritzko digitalizazioaren % 90 lortzeko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Intentsitatedigitaleko oinarritzko maila (DII) duten ETEen ehunekoa, DESIren arabera.</p>
56	<p>HELBURUA</p> <p>ETEen % 40k produktuak/zerbitzuak merkataritza elektronikoa iraunkorraren bidez saltzea lortzea, 2030ean hurbiltasun-irizpideak lehenetsiz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Online salmentakegiten dituzten ETEen ehunekoa.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Espainia Digitala 2026 Agenda
- PERTE proiektuak eta RETECH ekimena
- Konektibitate eta Azpiegitura Digitalerako Plana
- 5G programa BAKARRA Landa-eremuko 5G hedapenerako Sare Aktiboak (telemedikuntza, doitasun-nekazaritza, telelana)
- Espainiako 2030 Industria Politika Berriaren Jarraibide Orokorrak
- Espainiako Ekintzaitza Nazio Estrategia
- Espainiako Enpresa Gizarte Erantzukizunerako Estrategia 2021-2027
- 2030eko ETE Politikarako Marko Estrategikoa
- PRTR osagaiak:
 - CID 211 (merkatu eta hornikuntza-kate laburren modernizazioa)
 - CID 212 (nekazaritza-merkatu jasangarriak)
 - CID 225 (turistentzako eremuetan merkataritza bultzatzea)
- Industriako inbertsio produktiboak laguntzeko funtsa (FAIIP)
- Manufaktura-industrian I+G+Bri finantza-laguntza emateko programa

ESKUALDE-MAILA:

- Andaluzia: Barne Merkataritza Sustatzeko VI. Plan Integrala 2019-2022 eta Ekoizpen Guneen Legearen aurreproiektua (2026rako aurreikusita).
- Kantabria: PFEZ hobaria enpresa berrietan inbertitzeko (% 15 arte).
- Asturias: Zuntz optikoa, hari gabeko sareak eta sare satelitalak zabaltzea landa-eremuetan.
- Kanariar Uharteak: Kanarietako Estrategia Digitala (eraldaketa digital iraunkorra).
- Balear Uharteak: Eraldaketarako Inbertsio Plana (2025-2030, 3.800 M €).
- Gaztela-Mantxa: Konektatu CLM programa (konektagarritasun unibertsala, zuntza eta 5G).

MAILA LOKALA:

- Alikante: Alicanteko Turistentzako Jasangarritasun Helburu Estrategia (2023-2027).
- Villacarrillo (Jaén): Jaén Agrotech Ventures Proiektua (ekosistema landatarra, dronak, start-up azelerazioa).
- Alcázar de San Juan (Ciudad Real): Gaikuntza Digitaleko Zentroa (laneko prestakuntza eta orientabidea).
- Kordobako Aldundia: Azpiegitura digitaletarako hitzarmenak eta berrikuntzarako aholkularitza.

2.7 GAIA: MUGIKORTASUN JASANGARRIA

57	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako % 20 handitzea garraio kolektiboaren erabilera eguneroko mugikortasunerako, hiri-garraioa, aldiriko eta distantzia ertaineko hiriarteko garraio erregularra barne (oinarri-urtea 2021).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Eguneroko mugikortasunerako garraio publiko kolektiboan doazen bidaiariak. INE Bidaiarien Garraioaren Estatistikak.</p>
58	<p>HELBURUA</p> <p>Garraio pribatuaren elektrifikazioa sustatzea, gutxienez 5,5 milioi ibilgailu elektriko zirkulazioan 2030erako.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Matrikulatutakoeta erabiltzen ari diren ibilgailuelektrikoen kopurua.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- 2030eko Mugikortasun Seguru, Iraunkor eta Konektatuaren Estrategia
- MOVES III Plana (mugikortasun elektrikorako diru-laguntzak)
- MOVES Korridoreak eta MOVES Flota programak (2025)
- Mugikortasun Jasangarriaren Legea 9/2025
- 14/2022 Errege Lege-Dekretua (garraio eta energiaren gaineko neurri premiazkoak)
- Eraikuntza Kodearen Aldaketa Teknikoa (kargatzeko azpiegitura eta bizikleta aparkaleku-instalazioak)
- 2021eko maiatzaren 20ko 7/2021 Legea, klima-aldaketari eta energia-trantsizioari buruzkoa
- 4/2024 Errege Lege-Dekretua, 2013ko abenduaren 26ko 24/2013 Legea elektrizitate sektoreari buruz aldatzen duena

ESKUALDE-MAILA:

- Asturias: Asturiasko Garraio Partzuergoan (CTA) sartzea
- Euskadi: Euskal Herriko Mugikortasun Jasangarriari buruzko 11/2023 Legea
- Gaztela-Mantxa: Eskaerari Erantzuten Dion Garraio Programa
- Katalunia: 2025-2030eko Ibilgailu Elektrikoak Sustatzeko Plana (PIVE)

MAILA LOKALA:

- Kordobako Aldundia: Hiri Inguruneak Humanizatzeko Probintziako Plana eta Landa Agenda
- Sant Boi de Llobregat (Bartzelona): CITIMOB Sant Boi Proiektua

GAIA 3.1: KLIMA-ALDAKETARA LURRALDEZ ETA GIZARTEZ EGOKITZEA

59	<p>HELBURUA</p> <p>AUE metodologiaren arabera onartutako Tokiko Ekintza Planak edo Hiri Agendak % 20 handitzea 2030era arte (2021eko oinarri-urtea).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Tokiko Hiri Agendak egin dituzten toki-erakundeen kopurua Iturria: Etxebizitza eta Hiri Agenda Ministerioakemango ditu datuak.</p>
60	<p>HELBURUA</p> <p>Unibertsitateaz kanpoko 25.000 ikastetxetako 8 milioi ikasle prestatzea babes zibileko larrialdien aurrean jarduten ikasteko ezagutza, trebetasun eta gaitasunetan.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Babes zibileko larrialdietan jarduteko prestakuntza jaso duten unibertsitatez kanpoko ikasleen kopurua. Iturria: Barne Ministerioakemango ditu datuak.</p>
61	<p>HELBURUA</p> <p>Administrazio publikoek larrialdi klimatikoaren testuinguru berrian koordinazioa eta erabakiak hartzea hobetzeko egituren sorrera bultzatzea, hala nola Babes Zibileko eta Larrialdietako Estatu Agentzia eta Hondamendi Arriskua Murrizteko Plataforma, eta lehendik daudenak sendotzea, hala nola Osasunaren eta Klima Aldaketaren Behatokia.</p>	<p>ADIERAZLEA 1</p> <p>Babes Zibileko eta Larrialdietako Estatu Agentzia sortzea eta haren iturri estatutuak onartzea Barne Ministerioak emango ditu datuak.</p> <p>ADIERAZLEA 2</p> <p>Hondamendi Arriskua Murrizteko Plataforma Nazionala sortzea. Iturria: Barne Ministerioakemango ditu datuak.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Espainiako Hiri Agenda (AUE)
- Klimaren Aldaketa eta Energia Trantsizioari buruzko 7/2021 Legeak Klimaren Aldaketara Egokitzeko Plan Nazionala (PNACC) aitortzen du.
- Klima Aldaketara Egokitzapenerako Bigarren Plan Nazionala 2021-2030 (PNACC)
- Desertifikazioaren aurkako Estrategia Nazionala
- Osasun eta Ingurumen Plan Estrategikoa (PESMA)
- Nazio Katastrofeen Arriskuen Murrizketarako Plana Horizonte 2035
- Uholde-arrisku kudeaketa planak (FRMP) 2022-2027
- Ibai-arroen kudeaketa-planak (PHC) 2022-2027
- Erresilientzia Klimatikorako Berrikuntza Programa (INNIMPULSO Sarea)
- 4/2023 Errege Lege-Dekretua (Ur Legearen erreforma)
- 2/2013 Legea (kostaldearen babesa eta erabilera jasangarria)
- Espainiako Kostaldea Babesteko Plan Estrategiko Nazionala
- 876/2014 Errege Dekretua (Kostaldeen Erregelamendu Orokorra, 668/2022 Errege Dekretuak aldatua)
- 7/2021 Legea (klimaren aldaketa eta energia-trantsizioa)
- 7/2024 Errege Lege-Dekretua (larrialdi-prestakuntza plana eta DANA ondoko diru-laguntzak)

ESKUALDE-MAILA:

- Gaztela-Leon: Eskola-patioak klima-aldaketara egokitzeko programa (2024)
- Balear Uharteak: 10/2019 Legea (klimaren aldaketa eta energia-trantsizioa)
- Nafarroa: Nafarroako Klima Aldaketaren Ibilbide Orria
- Andalusia: Itsasikarak izateko arriskuari aurre egiteko larrialdi-plana (2023)
- Katalunia: Europako PITON proiektua (Pirinioetako Berrikuntza Holistikoa Mendiko Trantsizioarako 2024-2026)
- 7/2024 Errege Lege-Dekretua (larrialdiko prestakuntza-plana eta DANA ondoko diru-laguntzak)

MAILA LOKALA:

- Bartzelonako Aldundia: Adaptaclima 2030 Programa (egokitzapenerako diru-laguntza-lerroa)
- Jumilla (Murtzia): Espainiako Hiri Agenda Proiektu Pilotua eta New Bauhaus Jumilla 2030 Estrategia

3.2 GAIA: INGURUMENAREN BABESA

62	<p>HELBURUA</p> <p>2030ean, MP2,5ek (diametro aerodinamikoak < 2,5 pm-koa duten partikulak) eragindako emisio kutsatzaileak erdira murriztea, 2005ean erregistratutako mailarekin alderatuta.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>IME (EDI Sarea osatzen duten estazioetan neurtutako batez besteko kontzentrazioa).</p>
63	<p>HELBURUA</p> <p>Arroen egoera ona bermatzea, gutxienez % 40 murriztuz pestizidak eta nitratoak dituzten lurpeko eta azaleko arro hidrografikoak, kalitate moderatu eta txarrekoak (oinarri-urtea: 2023).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Nitratoen eta pestiziden araudia betetzen duten uren kalitate-kontrolguneen ehunekoa. Datuak MITECOren uren kalitate-txosten batean jasotzen dira.</p>
64	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako, lurralde nazionalaren % 30 gutxienez, eta jurisdikzio nazionalaren pean dagoen itsas azaleraren % 30 babestuta egongo da, kudeaketa eraginkorra eta gizartearen partaidetza bermatuz, bai eta kontserbazio-helburuak lortzea ere, eskura dagoen ezagutza zientifiko onenetik abiatuta.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>MITECOren datuen arabera babestutako lurralde- eta itsas eremuetako ehunekoa.</p>
65	<p>HELBURUA</p> <p>Baso mota guztien kudeaketa jasangarria praktikan jartzea sustatzea, baso-kudeaketa iraunkorreko planei lotutako azalera-galera garbirik egon ez dadin zainduz eta baso-kudeaketa iraunkorraren adierazlea % 23,62an mantenduz (2023. oinarri-urtea).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Antolamendu-tresneilotutako baso-azaleraren ehunekoa.</p>

66

HELBURUA

Biodibertsitatearen galera lehengoratzea. Espezie basati autoktonoen kontserbazio-egoeraren hobekuntza neurgarri eta kuantifikagarria lortzea, joeretan eta espezie bakar baten kontserbazio-egoeran inolako narriadurarik gerta ez dadin zainduz, Zerrenda Gorriaren Indizean 0,88 (2021eko oinarri-urtea) mantenduz.

ADIERAZLEA

Zerrenda Gorriko Indizea.

67

HELBURUA

2030era arte, gutxienez, degradatutako ekosistemen % 15 leheneratzea, konektibitate ekologikoa sustatuz eta ekosistemen zerbitzuen hornidura bermatuz, naturan oinarritutako soluzioak erabiltzeari lehentasuna emanez, arreta berezia jarriz 2030ean baldintza onean ez dauden habitat moten % 30 gutxienez lehengoratzeari, Natura Lehengoratzeako Erregelamenduak (2024. urtea) ezarritakoaren arabera.

ADIERAZLEA

Egoera onean ez dauden leheneratutako habitaten %. Iturria: [MITECOkdatuak](#) emango ditu.

68

HELBURUA

Animaliak babesteko zentroetan bildutako animalien kopurua % 50 murriztea 2030ean (2023ko oinarri-urtea).

ADIERAZLEA

Animaliak babesteko zentroek hartutako animalien kopurua (oinarri-urtea 2023).

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Naturaren Berreskuratzeari buruzko Europako Erregelamendua (EB 2024/1991)
- Mar Menor eta Doñanako Ekintza Lehentasunezko Markoak
- Ibaiak Berreskuratzeako Estrategia Nazionala 2023-2030
- DSEAR Plana (Garbitzea, Higienea, Eraginkortasuna, Aurrezte eta Berrerabiltzea)
- Natur Ondare eta Biodibertsitatearen Estatuko Estrategia Plana 2030
- Hezeguneentzako 2030eko Plan Estrategikoa
- Azpiegitura Berdearen, Konektibitatearen eta Leheneratze Ekologikoaren Estrategia Nazionala
- Legez Kanpoko Trafikoaren eta Basa-espezieen Nazioarteko Isilpekotasunaren aurkako Espainiako Ekintza Plana
- Itsas Babestutako Eremuen Sarearen Plan Gida (RAMPE)
- Itsas Estrategiak (bigarren zikloa)
- Uraren eta Klima Aldaketaren gaineko Gida Estrategikoak
- Atmosferaren Kutsadura Kontrolatzeko 2030erako Programa Nazionala
- Espainiako Basogintzako Plana 2022-2032 (PFE)
- 2050erako Espainiako Basogintza Estrategia (EFE)
- Desertifikazioaren aurkako Estrategia Nazionala
- 7/2023 Legea (animalien eskubide eta ongizatearen babes)
- 3/2023 Lege Organikoa (Zigor Kodea aldatzea animalien aurkako tratu txarren arloan)
- 1052/2022 Errege Dekretua (Isuri Baxuko Eremuak - LEZ)
- 102/2011 Errege Dekretua (airearen kalitatearen irizpideak)
- 363/2017 Errege Dekretua (itsas espazioaren plangintza)
- Errege Dekretua 150/2023 (Itsas Espazio Antolaketa Planak - POEM)
- 5/2023 Legea, arrantza iraunkorrari eta arrantza-ikerketari buruzkoa
- Lurpeko uren ekintza-plana (2023-2030)

- Bigarren Ekonomia Zirkularraren Ekintza Plana (2024-2026)
- 214/2025 Errege Dekretua, martxoaren 18koa (erakunde pribatuen eta Estatuko erakunde publikoen karbono-aztarna)

ESKUALDE-MAILA:

- Gaztela-Mantxa: 2/2020 Legea (Ingurumen Ebaluazioa)
- Balear Uharteak: Balear Uharteetako Karbono Azterketaren Erregistroa (10/2019 Legea)
- Andaluzia: Ingurumen Agenteen Lege-aurreproiektua (2026)
- Gaztela-Leon: Degradatutako zonen ingurumena lehengoratzeko programa (2026)
- Katalunia: Ibaien eta hezeguneen egoera ekologikoa hobetzeko dirulaguntzen lerroa (2027. urtea)

MAILA LOKALA:

- Badajozeko Aldundia: Zújar uharteko Green Label ekimena (2024)
- Kordobako Aldundia: Probintziako CO2 Isurien Kontentsazio Programa (berrendaketa eta xurgagailuen sorrera)

GAIA 3.3.: TERRITORIOAREN EGITURA, KOHESIOA ETA ERRONKA DEMOGRAFIKOA

69	HELBURUA Biztanleria galtzen duten udalerrien tasa % 5 murriztea.	ADIERAZLEA Aldakuntza-tasa demografikoarriskuan dauden landa-udalerrietan.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Lurralde Berdintasunerako eta Erronka Demografikorako Estrategia Nazionala (onartze-prozesuan)
- Lurralde Berdintasunaren eta Erronka Demografikoaren Behatokia (laster sortuko da)
- Erronka demografikoari aurre egiteko 130 neurriko plana (2021-2024)
- “30 minutuko herrialdea” ekintza-plana (egiten ari dira)

ESKUALDE-MAILA:

- Kantabria: Lehen sektorerako ekintza- eta laguntza-programa (NPB)
- Gaztela-Leon: Landa Emakumearen Ekintzaitza Estrategia
- Andaluzia: 2025-2030 Erronka Demografikoari aurre egiteko I. Estrategia
- Kanariar Uharteak: Erronka Demografikoaren eta Lurralde Kohesioaren Kanarietako Estrategia (2026rako aurreikusita)

MAILA LOKALA:

- Alzira (Valentzia): Natura-, hiri- eta kultura-ondarea lehengoratzeko eta balioesteko jarduketak

3.4 GAIA: LANDA-INGURUNEA BIZIBERRITZEA

70	<p>HELBURUA</p> <p>Espainia Berdeko (Asturias, Kantabria, Galizia eta Euskal Autonomia Erkidegoa) eta Espainia barrualdeko autonomia-erkidegoetako turismo iraunkorreko jardueretan nazioarteko turismo-gastu osoaren hazkundera handitzea, Madrilgo Erkidegoa (Extremadura, Gaztela eta Leon, Gaztela-Mantxa, Errioxa, Aragoi eta Nafarroa) eta Ceuta eta Melilla izan ezik (% 6,5, 2024arekin alderatuta).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Nazioartekoturisten gastua, helmuga nagusiko autonomia-erkidegoaren arabera.</p>
71	<p>HELBURUA</p> <p>2030 baino lehen nekazaritza ekologikoaren azalera % 25 handitzea. (2015eko oinarri-urtea).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Ekoizpen ekologikoari buruzko estatistikak Espainian, Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioa.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Espainiako Hiri Agenda
- Estrategia Nazionala Erronka Demografikoaren aurrean
- 2020 osteko Nekazaritza Politika Bateraturako Plan Estrategikoa (SPCAP)
- Elikaduraren Estrategia Nazionala
- Abeltzaintza Estentsiboa Antolatzeko eta Sustatzeko Estrategia
- Nekazaritzako elikagaien sektorea, Basogintza eta Landa-ingurunea Digitalizatzeko Estrategia (2021-2023 eta 2024-2026 ekintza-planak)
- Nekazaritza Sektorean Belaunaldi Txandaren Aldeko Jardueren Ibilbide-orria
- Landa Eremuko Emakumeen Berdintasunerako Estrategia (Elkarrekin Hazten Gara eta Landa Emakumeen Erronka programak)
- “Hazi, Hazitu eta Bildu Zure Etorkizuna” Estrategia (CULTIVA Programa barne)
- Natur Ibilbide Programaren
- Espainiako Turismo Estrategia 2030
- Lurraldeko Berrikuntza Zentroen Sarea (CIT MITECO-CIUDEN nodo nazional gisa)
- 9/2022 Legea (Arkitekturaren Kalitatea)
- 35/2011 Legea (Nekazaritzako ustategien titulartasun partekatua)

ESKUALDE-MAILA:

- Andaluzia:
 - Andaluziako Landa Erakundearen Programaren Lotura
 - CRECE Industria 2027 Ekintza Plana
- Nafarroa: Landa Garapen Plana
- Kantabria: 3/2024 Legea, zerga- eta administrazio-neurriei buruzkoa (PFEZ kenkariak biztanleria finkatzeko)
- Katalunia: Dones del Món Rural i Marítim 2026-2030 Programa

MAILA LOKALA:

- Monover (Alikante): Landa-guneak dinamizatzeko eta turismo jasangarria sustatzeko programa (2022tik)
- Pontevedrako Aldundia: +Convivir Programa (komunitate-loturak indartzea eta belaunaldien arteko elkarrizketa bultzatzea)

4.1 GAIA: GENERO BERDINTASUNA

72	<p>HELBURUA</p> <p>2030ean EIGE Genero Berdintasunaren Indizea % 80ra igotzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Genero Berdintasunaren Indizea (EIGE) Espainian.</p>
73	<p>HELBURUA</p> <p>Generoko soldata-arraila % 10era murriztea 2030erako, emakumeen lanaldi partzialeko kontratuen ehunekoa murriztea gizonen % 55era iristeko, eta emakumeen jarduera-tasa % 5 handitzea 2015. urtearekin alderatuta.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Helburu haztatua da:</p> <p>60%: Soldata-arraila, sektorearen eta kontratu-motaren arabera banakatuta.</p> <p>20%: Lanaldi partzialeko soldatapekoak.</p> <p>20%: Emakumeen jarduera-tasa.</p>
74	<p>HELBURUA</p> <p>Emakume ijitoen langabezia-tasa % 40ra arte murriztea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>2025-2028ko Roma biztanleriaren enplegarritasuna hobetzeko Ekintza Planaren jarraipena, MITES.</p>
75	<p>HELBURUA</p> <p>Desgaitasuna duten emakumeen langabezia-tasa % 40ra arte murriztea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Desgaitasuna duten emakumeen langabezia-tasa.</p>
76	<p>HELBURUA</p> <p>2030erako STEM diziplinetako unibertsitate-inkripzioetan - gradua eta doktoretza - genero-parekotasuna lortzea, hau da, ikasle guztien % 40 baino gutxiago eta % 60 baino gehiago sexurik ez egotea. Proportzio hori banaka bete beharko da STEM (Zientzia, Teknologia, Ingeniaritza eta Matematika) arloetako bakoitzean</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>STEM (Zientzia, Teknologia, Ingeniaritza eta Matematika) arlo bakoitzean graduko eta doktoregoko unibertsitate-prestakuntzetan izena emandako emakumeen %.</p>
77	<p>HELBURUA</p> <p>2030ean patente-eskaeren % 40 lortzea, gutxienez emakume asmatzaile batekin.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Gutxienez asmatzaile emakume bat duten patenteen ehunekoa.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako III. Plan Estrategikoa 2022-2025
- EAOko eta erakunde publikoetako Genero Berdintasunerako IV. Plana
- Plan Erantzukidea (2025ean berritua)
- Jostailuen Haur Publizitatearen Autoerregulazio Kodea (2022 eguneratzea)
- Landa Eremuko Emakumeen Berdintasunerako Estrategia (Elkarrekin Hazten Gara programa)
- Desgaitasuna duten emakumeen eta neskatuen eskubideak sustatzeko eta babesteko ekintza-plana
- Emakume Ijitoen Sarea (Ijito Herriaren Berdintasunerako, Inklusiorako eta Partaidetzarako 2021-2030 Estrategiaren barruan)

- 3/2007 Lege Organikoa (emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra)
- 2/2024 Lege Organikoa (ordezkaritza paritarioa eta presentzia orekatua)
- 902/2020 Errege Dekretua (soldata-berdintasuna)
- 901/2020 Errege Dekretua (berdintasun-planak eta erregistroa)
- 1/2023 Lege Organikoa (sexu- eta ugalketa-eskubideei buruzko 2/2010 Lege Organikoaren erreforma)

ESKUALDE-MAILA:

- Euskadi: Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunerako Plana 2022-2024
- Andaluzia: Ekitate Programaren Hedapena (2024/2025 ikasturtea)
- Katalunia:
 - Hilekoaren eta klimaren ekitaterako plan integrala 2023-2025
 - Pla d'Acció per combatre la pressió estètica 2023-2026
 - Indarkeria obstetrikoa eta sexu- eta ugalketa-eskubideen urraketa tratatzeko plana 2023-2028

MAILA LOKALA:

- Ampudia (Palentzia): Tokiko politiketan genero ikuspegia txertatzea
- Cáceres: Udalaren Berdintasun Plana

TEMÁTICA 4.2.: VIOLENCIAS MACHISTAS

78

HELBURUA

Azken 12 hilabeteetan bikotekidearekiko (egungoa edo iraganekoa) indarkeriaren prebalentzia % 5 murriztea, Espainian bizi diren 16 urte edo gehiagoko emakume guztien % 2030ean.

ADIERAZLEA

Azken 12 hilabeteetan bikote-indarkeriaren biktima izan diren emakumeen ehunekoa.

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Indarkeria Matxistei Aurre Egiteko Estatu Estrategia 2022-2025
- Genero Indarkeriaren aurkako Estatu Ituna (2025 berritzea)
- Emakumeen aurkako indarkeriaren arloko Urte Anitzeko Plan Bateratua 2023-2027
- EAOko Genero Berdintasunerako IV. Plana (indarkeriaren aurkako neurriak barne)
- Arrantza eta Akuikultura Sektoreko Genero Berdintasunerako Plana 2021-2027
- España Te Protege Plana zaitu genero-indarkeriaren aurka
- Genero-indarkeriako arrisku-mailaren polizia-ebaluazioa eta -kudeaketa egiteko eta kasuen jarraipena egiteko protokoloa, VioGén 2 sistema berriaren bidez.
- Sexu-indarkeriak prebenitzeko I. Plan Estrategikoa 2023-2027
- Gizakien Salerosketaren eta Ustiapenaren aurkako Plan Estrategiko Nazionala 2021-2023
- Kanpoan biktimak artatzeko eta itzultzeko Ministerioaren arteko Lankidetzak Akordioa (2024)
- 1/2004 Lege Organikoa (Genero-indarkeriaren aurkako babes integraleko neurriak)
- 1/2021 Legea (biktimei babesa eta laguntza emateko premia neurriak)
- 10/2022 Lege Organikoa (sexu-askatasunaren berme integrala)
- Trataren aurkako Lege Organiko Orokor Proiektua (Ministro Kontseiluak 2024ko martxoan onartua)

ESKUALDE-MAILA:

- Andalusia: Genero-indarkeriari buruzko sentsibilizazioari eta espezializazioari buruzko prestakuntza-programak
- Nafarroa: 14/2015 Lege Eskualdekoa (emakumeen aurkako indarkeria) eta emakumeen aurkako indarkeriaren aurkako Bigarren Ekintza Plana
- Katalunia: Genero Indarkeriaren Aurkako Kataluniako Ituna

MAILA LOKALA:

- Kordoba: ATENPRO programa (genero-indarkeriaren biktimentzako telelaguntza)
- Orcera (Jaen): Udal Punto Morea eta genero-indarkeriari buruzko prestakuntza

4.3. GAIA: DISKRIMINAZIOA

79	<p>HELBURUA</p> <p>2030. urtea baino lehen goi-mailako ikasketak edo prestakuntza tekniko aurreratua lortzen eta osatzen dituzten eta desgaitasuna duten pertsonen proportzioa % 50 handitzea, desgaitasuna duten emakumeei arreta berezia eskainiz.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Goi-mailako ikasketak lortzen dituzten eta desgaitasuna duten pertsonen proportzioa (Oinarri-urtea 2021) INEren datuen arabera.</p>
80	<p>HELBURUA</p> <p>Ingurune publikoetan zailtasunik gabe molda daitezkeen sei urtetik gorako pertsona desgaituak % 30 gehitzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Eskura daitezkeen espazio publikoen ehunekoa (oinarri-urtea 2020), INEko datuak.</p>
81	<p>HELBURUA</p> <p>Delituen eta gorroto-diskurtsoen eremuko gutxiegitasun-tasa murriztea, delitu eta gertakari mota horien gaineko ikusgaitasuna eta kontzientzia zioa sustatzeko.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Gutxiegitasun-tasadelituen eta gorroto-diskurtsoen eremuan, agintariei salatzen ez zaizkien delitu edo diskriminazio-intzidenteen ehunekoa adierazita.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- 2020-2025eko Berdintasun, Inklusio eta Aniztasunerako Marko Estrategikoa
- Irisgarritasun Unibertsaleko II. Plan Nazionala 2023-2032
- Desgaitasunari buruzko Espainiako Estrategia 2022-2030
- Kultura Eskubideen Plana (kultura eraikinetan irisgarritasun unibertsala)
- Gorroto-delituen aurka borrokatzeko III. Ekintza Plana 2025-2028
- 10/2022 Lege Organikoa (sexu-askatasunaren berme integrala)
- 4/2023 Legea (transgeneroen benetako eta eraginkorreko berdintasuna eta LGTBI+ eskubideak)
- 15/2022 Legea (tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza - Zerolo Legea)
- Tratu-berdintasunerako eta LGTBI+ pertsonak ez diskriminatzeko Estatuko estrategia (2025)
- Trans pertsonak gizarteratzeko Estatuko estrategia (2025)
- 8/2021 Legea (erreforma zibila eta prozesala desgaitasuna duten pertsonen laguntza pertsonalizatua emateko)
- 2/2025 Legea, Langileen Estatutua aldatzen duena, langileen ezintasun iraunkorragatiko lan-kontratua amaitzeari dagokionez

ESKUALDE-MAILA:

- Asturias: LGBTI+fobiaren aurkako behatokia
- Gaztela-Leon: Desgaitasuna duten Pertsonentzako Aukera Berdintasunerako Plan Estrategikoa (indarrean eta 2024-2027)
- Nafarroa: Desgaitasun-plana 2026-2030

MAILA LOKALA:

- Cacereseko Aldundia: Espazio eta eraikinetako irisgarritasun unibertsalerako inbertsio-plana
- Rota (Cadiz): Diskriminazioaren eta LGTBI+fobiaren aurkako udal-kanpainak

4.4. GAIA: MIGRATZAILEAK

82	<p>HELBURUA</p> <p>Administrazio-egoera irregularrean dauden 500.000 pertsona erregularizatzea (ILPren estimazioaren arabera).</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>OPIren (Immigrazio Behatoki Iraunkorra) arabera dokumentazio egonkortua duten pertsonen kopurua.</p>
83	<p>HELBURUA</p> <p>Atzeritartasun-izapideen % 100 erabat digitalizatuta, sinplifikatuta eta bateratuta egotea, ebazpen-denbora nabarmen txikiekin, eta behar dutenei aurrez aurreko arreta emateko aukera bermatzea, digitalizazioa oztopo izan ez dadin.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Erabat digitalizatuta eta bateratuta dauden atzeritartasun-izapideen ehunekoa, ebazpen-denbora nabarmen murriztua dutenak. Iturria: Lurralde Politikako eta Memoria Demokratikoko Ministerioak emango ditu datuak.</p>
84	<p>HELBURUA</p> <p>Nazioarteko babeserako harrera-sistamarako (PEAZ) sarbidea eskatzen duten pertsonen % 90i arreta emateko baliabide publikoak daudela ziurtatzea.</p>	<p>ADIERAZLEA</p> <p>Nazioarteko babesa eskatzen duten eta nazioarteko babesa hartzeko sistema osatzen duten baliabideetan artatzen diren pertsonen ehunekoa. Iturria: Inklusio, Gizarte Segurantzako eta Migrazio Ministerioak emango ditu datuak.</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Migrazio Seguru, Ordenatu eta Erregularerako Mundu Ituna (NBE, 2018)
- Integraziorako programa operatiboak (gizarte- eta lan-ibilbideak, sentsibilizazioa, gorroto-delituak, biktimen babesa)
- Urteko dirulaguntzak atzeritarren eskubideen aldeko proiektuetarako (prebentzioa, arrazakeria/xenofobia, salerosketa eta genero-indarkeria, ekipamenduak)
- Arrazakeriaren eta Xenofobiaren aurkako Herritartasun eta Inklusiorako Esparru Estrategikoa 2023-2027 (OBERAXE)
- Esparru Estrategikoaren jarraipen-txostena (2025eko otsaila)
- 1155/2024 Errege Dekretua (Atzeritarrei buruzko Erregelamendua; indarrean 2025eko maiatzean)
- 220/2022 Errege Dekretua (Nazioarteko Babeseko Harrera Sistemaren Erregelamendua)

ESKUALDE-MAILA:

- Kantabria: Autonomia-erkidegoen arteko koordinazioa migrazio- eta babes-erakundeekin
- Katalunia: Herritartasun eta Migrazioen Plana 2017-2020, Herritartasun eta Migrazioen Plana 2026-2029
- Kanariar Uharteak: Kanarietako Immigrazio eta Kultura arteko Bizikidetzeta Plana 2026-2029

MAILA LOKALA:

- Pontevedrako Aldundia: Hizkuntza eta gizarte inklusio programa (2024)
- San Esteban de Gormaz (Soria): Gizarteratzeko eta laguntzeko udal-programa (2025)

4.5 GAIA: KULTURA

85	<p>HELBURUA Pertsona guztiek kultura-partaidetza eta kultura-ondasunak eta -zerbitzuak izateko aukera zuzena % 20 handitzea, kultura-aniztasuna eta gizarteratzea sustatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA Estatuko Administrazio Orokorrak kulturaren egindako gastua (kultura-estatistiken 2024ko urtekaria).</p>
86	<p>HELBURUA Bizitza kulturaleko lurralde-arrakala % 30 murriztea, sarbidean eta parte-hartzean ekitatea bermatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA Udalerrien tamainaren arabera tokiko udalek kulturarako egindako gastua (tokiko udalek kulturarako bideratutako gastu publikoa).</p>
87	<p>HELBURUA Kultura-bizitzan genero-aldea % 40 murriztea, baldintza- eta aukera-berdintasuna bermatuz.</p>	<p>ADIERAZLEA Genero-aldea kultura-enpleguan (kultura-enpleguaren estatistika).</p>
88	<p>HELBURUA Kultura-sektoreak Espainiako ekonomian duen partaidetza % 0,8 handitzea, 2015. urtearekin alderatuta.</p>	<p>ADIERAZLEA BEG kulturalaren ekarpena Espainiako ekonomia osoari (kulturaren kontu satelitea).</p>

NEURRI KUALITATIBOAK

ESTATU-MAILA:

- Kultura Eskubideen Plana 2025-2030
- Kultura eta Herritarrak Programa (XI. Topaketa 2025ean)
- Ondare Historikoaren Defentsarako Plana (16/1985 Legean oinarritua)
- Zinemaren eta Ikus-entzunezko Kulturaren Legea (2024tik izapidetzen)

ESKUALDE-MAILA:

- Asturias: Asturias Programa, Kultura Sarea eta Kultur Proiektuen Bulegoa
- Balear Uharteak: Kultura Arloan Teknologia Digitalizatzeko eta Sustatzeko Estrategia Plana
- Nafarroa: IV. Lankidetzarako Master Plana 2025-2028 (kultur dimentsioa barne)
- Katalunia: Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2023-2026 (kultura garapenaren bultzatzaile gisa)

MAILA LOKALA:

- Alhama de Murcia (Murcia): Tokiko zinema industriari laguntzeko udal programa (2024)
- Aljaraque (Huelva): Ondareari balioa emateko eta kultura-instalazioak sortzeko proiektuak (2025)

GARAPEN IRAUNKORREKO POLITIKEN KOHERENTZIA-SISTEMA INTEGRALA

Koherentzia bermatzeko xedeak eta neurriak 8 tresnatan banatzen dira, eta tresna horiek eskumenak dituzten ministerioek koordinatzen dituzte: arau-koherentzia, aurrekontu-lerrokatzea, plangintza estrategikoaren koordinazioa eta eraginaren ebaluazioa, belaunaldien arteko eraginaren azterketa, kontratazio publiko iraunkorra, enplegatu publikoen prestakuntza, kanpo-koherentzia eta kontuak ematea.

89

HELBURUA

Arauen Eragina Aztertzekeo Memoretan (MAIN) eta Urteko Araugintza Planean (PAN) arauen koherentzia bultzatzen jarraitzea, Garapen Jasangarrirako Estrategiaren helburuak lortzeko koordinazioa errazteko.

90

HELBURUA

Aurrekontuak GJH guztiekiko lerrokatzeari eustea.

91

HELBURUA

Plan estrategikoak egiteko irizpide estandarizatuak dituzten gida metodologikoak egitea bultzatzea, politika publikoen ebaluagarritasun-sistemaren aplikazioa koordinatzeko.

92

HELBURUA

Adierazle-multzo bat ezartzea eta jarraipena egitea, politika publikoen belaunaldien arteko eragina neurtzeko.

93

HELBURUA

Kontratazio Publiko Jasangarriari buruzko preskripzio teknikoaren katalogo bat egitea, administrazio guztien ahaleginak bilduko dituen.

94

HELBURUA

Garapen iraunkorra politika publikoen diseinuan, gauzatzean eta ebaluazioan txertatzea sistematizatzea, enplegatu publikoak prestatuz.

95

HELBURUA

Kanpo-koherentziako informazio-sistematarantz aurrera egiteko aukerak aztertzea.

96

HELBURUA

Kanpo-ikuspegia txertatzea gure herrialdeko politika publikoen diseinuan, inplementazioan eta ebaluazioan.

97

HELBURUA

Garapen Iraunkorrerako eta Elkartasun Globalerako Lankidetzaren Kontseilu Nagusiaren barruan garapen iraunkorrerako lankidetzeta-politiken koherentzia aztertzea.

98

HELBURUA

Maila anitzeko kontuak ematea orokortzea, udalerriek Borondatezko Toki Txostenak egiten parte-hartze handiagoa izan dezaten.

99

HELBURUA

Garapen iraunkorrari buruzko tokiko ikuspegiaren integrazioan sakontzea nazioarteko inplementazioan.

100

HELBURUA

Etengabeko hobekuntza integratzea garapen iraunkorrerako politiken koherentziaren eremuan.

NEURRI KUALITATIBOAK

Autonomia-erkidegoak koherentzia-sistema integralaren ezarpena indartzen ari dira, aurrez aipatutako zortzi tresnekiko ekintzen bidez:

- **Arauen koherentzia:** Jasangarritasun-irizpideak, eskubide sozialak eta GJH ikuspegia sistematikoki txertatzea lege, plan eta erregelamendu autonomikoetan.
- **Aurrekontuen lerrokatzea:** Urteko txostenak ezartzea, aurrekontu-partidak etiketatzea eta gastu publikoak garapen iraunkorrari eta klima-aldaketaren aurkako borrokari egiten dion ekarpena kuantifikatzen duten metodologiak.
- **Planifikazio estrategikoa:** Estrategia autonomiko espezifikoak, sailen arteko batzordeak eta jarraipen-sistemak sortzea, politika publikoek jasangarritasunean, gizarte-kohesioan eta lurralde-erresilientzian duten eragina ebaluatzeko adierazleekin.
- **Belaunaldien arteko azterketa:** Egungo erabakiek etorkizuneko belaunaldien ongizatean duten eragina kontuan hartzen duten prospekzio-ebaluazioak.
- **Kontratazio publiko iraunkorra:** Lizitazio eta erosketa publikoetan ingurumen-, gizarte- eta irisgarritasun-irizpideak sartzea.
- **Enplegatu publikoen prestakuntza:** Berdintasunari, ekonomia zirkularrari, digitalizazio iraunkorrari eta politiken koherentziari buruzko prestakuntza-programak.
- **Kanpo-koherentzia:** Politika autonomikoak konpromiso globalekin lerrokatzen dituzten foroetan, lan-mahaietan eta nazioarteko lankidetzeta-ekintzetan parte hartzea.
- **Kontuak ematea:** Gardentasun-atariak, adierazle-sistemak, aginte-taulak eta aldizkako argitalpenak garatzea, GJHetarako aurrerapenaren trazabilitatea eta ebaluazio publikoa egiteko.

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE DERECHOS SOCIALES, CONSUMO
Y AGENDA 2030

DIRECCIÓN GENERAL
DE AGENDA 2030

AGENDA
2030